

Ministres a l'expectativa

El govern de mai acabar

Enllestida la "fase aguda" de la guerra del golf Pèrsic i establert un alto el foc a la zona, al president Felipe González se li han acabat les excuses per refer el seu govern, almenys les excuses raonables.

Després del parèntesi bèl·lic la situació interna i externa ha començat a moure's en diverses direccions i el desconcert en els rengles governamentals era palès. Era curiós, per exemple, veure ministres com el d'Obres Públiques, explicant els seus plans a la comissió corresponent del Congrés de Diputats sense tenir la certesa de ser ell el ministre del ram la setmana següent. O el ministre de l'Interior dient als comissionats que discutirà amb ells la pròxima llei de Seguretat Ciutadana, "bé si no sóc jo, serà un altre", deia enmig de les rialles dels diputats i amb la seva rauxa característica. I això que oficialment no hi ha res. Tant sols unes frases ambigües i vaporoses del president González durant els darrers mesos dient que sí que farà un ajustament, però sense donar més precisions.

Aquesta és la primera precisió que cal fer. La composició del govern és una competència del primer ministre i Felipe González ha dut aquest principi fins a extrems inimaginables. A partir d'aquell moment Felipe González ha defugit sistemàticament els canvis de ministres i ho ha considerat un afer personal en què no intervé ningú més, almenys, en totes les fases del procés. Molts ministres passats i presents han admès que el president no els consulta ni en privat, ni en públic i que només mitja dotzena de persones del seu entorn tenen alguna mena d'informació parcial. Fins i tot Alfonso Guerra desconeixia l'abast complet de les substitucions ministerials, si bé es diu molt insistentment que van ser les divergències amb el president les que el van empènyer a la dimissió tres dies abans d'esclatar la guerra del Golf, explicació de la qual, per cert, encara no n'ha donat ningú un raonament, convicent ni tan sols en els cercles tancats del govern o del partit. Partit i govern mantenen un pacte tàcit, confirmat en el XXXII Congrés del PSOE, segons el qual el primer nomena el candidat a president

Felipe González.

ARXIU

del govern (fins ara no ha tingut massa problemes) i a canvi no intervé en la designació dels ministres. El partit dona suport a tots els càrrecs socialistes, però aquests no poden intervenir com a tals en la vida partidista. D'aquí venen les crítiques a Carlos Solchaga o a Joaquín Leguina quan fan crítiques a l'aparell del PSOE des dels seus càrrecs respectius.

De fet, Felipe González no ho ha havia tingut mai tan fàcil com en aquests moments. Tots els ministres han coincidit a deixar-li les mans lliures i han renunciat a maniobres per influir en l'evolució de la crisi, tret de Carlos Solchaga. L'oposició, marejada i cansada per les ziga-zagues presidencials, fa temps que no s'interessa pel tema, tal com va demostrar amb la dimissió de Guerra, i la consigna en el partit és no ficar-s'hi. Felipe González no pateix en aquests moments grans pressions, cosa que no vol dir que l'operació no sigui complicada, perquè ha de triar gent competent i amb crèdit, però sobretot ha de conservar els equilibris sobre els quals

s'aguanta el govern del PSOE. Pot fer el que vulgui, com vulgui i quan vulgui.

Una anàlisi de la situació governamental, per superficial que sigui, demostra que els tres membres del minigabinet de crisi (F. Fernández Ordóñez, Narcís Serra i Rosa Conde) apareixen molt forts. Per alguna cosa durant dos mesos han compartit moltes hores amb el president, i els dos primers són els més aptes en principi per negociar la posició espanyola en la postcrisi. Ells tenen els contactes i l'experiència per afrontar les conseqüències del conflicte, deixant de banda que oficialment ho han fet molt bé. Estan tan ben col·locats que Narcís Serra podria ocupar la vice-presidència i aspirar, ¿per què no?, a la successió de Felipe González, ara que Alfonso Guerra viu uns moments de replegament. De passada podria situar un home seu a Defensa i del seu entorn ha sortit el nom de Julián García Vargas, actual ministre de Sanitat. Es diu que Felipe González ja li va oferir la vice-presidència el 14-D del 1988 i que Serra va dir que no

perquè va veure el panorama massa pelut. També podria ser vice-president Fernández Ordóñez, però no sembla que tingui aspiracions tan altes i es conformaria amb anar tirant en Afers Estrangers, on es va guanyant una gran popularitat.

A partir d'aquí les especulacions i les intoxicacions es desboquen. Hi ha dos problemes bàsics. Per un costat, la connexió entre el govern i el partit, que fins ara anava a càrrec d'Alfonso Guerra, durant aquests dies passats el mateix Felipe González ha fet aquest paper, però des del carrer de Ferraz, de Madrid, on hi ha la

ministre que s'ha mostrat més actiu i decidit a continuar. A més de polemitzar a distància amb A. Guerra, Solchaga pot ensenyar un parell de trumfos en el seu joc. Per exemple, una revifalla econòmica que, si coincideix amb les eleccions municipals i autonòmiques, assegurarà el triomf a les candidatures socialistes. En un moment de renovada eufòria econòmica, ¿qui correrà l'aventura de canviar de partit hegemònic? O el pacte fiscal de dijous passat, Solchaga va aparèixer com un ministre potent, capaç de suscitar el consens des del centre dreta (CiU i CDS) fins

Carlos Solchaga.

AFXIU

seu central del PSOE, es volia que Txiqui Benegas anés a la Moncloa com a titular d'algun ministeri pròxim a la presidència i que fes de lligam. No és mala idea, si no fos perquè per l'altre costat els ministeris de Relacions amb les Corts i Secretaria del Govern i el del Portaveu poden resultar els més afectats... a favor de Rosa Conde, que va ingressar en el PSOE uns dies abans del XXXII congrés. No es poden perdre de vista un segon grup de ministres (J. Almunia, J. Barrionuevo, J. Solana) que són amb el president des del 1982, li són totalment fidels i li han donat molt bons resultats. Dificilment els acomiadarà Felipe González, si no és per adjudicar-los alguna missió específica alternativa. La resta no té una significació especial, poden ser substituïts o no.

Hi ha el cas específic de Carlos Solchaga, en el fons l'altre cap de la crisi. En principi, la dimissió de Guerra havia d'arrossegar Solchaga fora del govern, però no sembla així. Després dels tres membres del minigabinet, Solchaga és el

a l'esquerra (IU-IC). No està tan acabat. I de passada les crítiques i els insults del PP descol·locaven les crítiques dels guerristes i els ugetistes, segons els quals ell és la dreta pura dins del PSOE i a més és capaç de negociar un pacte de competitivitat. ¿Per què trepitjava tan fort el ministre d'Economia, si no era perquè sabia que tenia possibilitats grans de continuar?

L'equilibri tradicional entre guerristes, liberals —o *carlistes*— i ugetistes dins del govern ha anat canviant. Els ugetistes han desaparegut i els guerristes van de capa caiguda. Ara la pugna és entre la guàrdia pretoriana del president i els nousvinguts procedents del carrer de Ferraz, del grup parlamentari o de les altres administracions. Tenint en compte sempre que Felipe González és únic donant sorpreses, com la confirmació, que tothom va interpretar provisional, del gabinet sortint el desembre de 1989, quan encara tenia excuses raonables.

Josep M. Sanmartí

Barrar el pas al neutralisme

La participació espanyola en la guerra del golf Pèrsic va acabar el dia 5 d'aquest mes de la mateixa manera

que va començar el 18 de gener: amb un ampli consens parlamentari, calculat al voltant del 94% dels diputats i senadors. El dictamen de les dues cambres fou gairebé unànim, és a dir, que l'actuació governamental ha estat globalment correcta. Aquest fet té, per força, una primera interpretació de fons. Totes les forces polítiques susceptibles de controlar o de formar part del govern central, l'únic competent en matèria exterior, descarten les opcions neutralistes i s'arrengleren obertament i declarada amb les potències occidentals. El neutralisme, per tant, o bé s'ha de refugiar en actuacions extraparlamentàries, o bé ha de caminar a recer de IU-IC amb totes les implicacions polítiques que això comporta. L'atlantisme espanyol és definitiu i sense esquarterdes, a desgrat d'alguna tremenduria aïllada, com el referèndum sobre l'OTAN o els primers aplaudiments a la *perestroika* de M. Gorbatxov. Les felicitacions procedents de Bush i Baker per la, al seu parer, excel·lent col·laboració espanyola, significa de fet que Espanya entra amb tots els ets i uts en el bloc de les potències occidentals encapçalades per l'eix Washington-Londres. És possible que fins i tot rebí algun premi en forma de contracte a determinades empreses per participar en la reconstrucció de Kuwait en primer lloc i de l'Iraq més endavant.

Felipe González ha actuat més com un fabulós relacions públiques que no com un veritable dirigent estatal. Només cal dir que va comparèixer davant del Congrés l'endemà d'esclatar la guerra i dos o tres dies després que s'acabés. Entremig s'ha limitat a fer declaracions als mitjans de comunicació sense capacitat, òbviament, de discutir les seves opinions. La cara al Congrés i al Senat l'han posat solament els ministres Narcís Serra i Fernández Ordóñez, que realment s'han suat un lloc al nou govern. No és que hagin tingut molts problemes atesa la unanimitat existent, però vulgues o no, ells dos i sobretot el segon, van ser els únics que van enllaçar el govern, més ben dit el minigabinet de crisi, i el parlament.

haver opinió lliure.

Josep M. Sanmartí